

ATD Vierde Wereld Nederland

Meerjarenplan 2024-2028

Algemeen:

ATD Vierde Wereld Nederland streeft ernaar dat een ieder volledig kan genieten van alle mensenrechten, die in wetgeving en verdragen zijn toegekend. Nog te vaak zijn de fundamentele rechten van de mens een dode letter voor mensen, die in schrijnende armoede moeten leven. Wij willen naast deze mensen staan en opkomen voor hun gelijkwaardigheid en hun burgerrechten. Wij willen daarom samen met alle anderen, die dit standpunt delen, de samenleving zodanig beïnvloeden, dat, zoals voor iedere burger, ook voor de mensen die in extreme armoede (met name van generatie op generatie in armoede leven) moeten leven, de fundamentele rechten worden onderkend, gerespecteerd en gerealiseerd. De stichting baseert zich volgens haar statuten op de fundamentele uitgangspunten van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld en met name op de tekst: "Ieder mens als zodanig heeft een fundamentele en onvervreembare waarde die zijn menselijke waardigheid uitmaakt. Welke zijn leef- of denkwijze, maatschappelijke of economische positie, of afstamming ook moge zijn, ieder mens - en met name de arme mens - behoudt geheel deze wezenlijke waarde, die hem op één lijn stelt met alle andere mensen."

Het is de bedoeling om mensen die ervaring hebben met ernstige armoede samen te brengen. Meerdere malen per jaar. Zo kunnen zij niet alleen hun inbreng leveren ten aanzien van bepaalde onderwerpen, maar elkaar ook ondersteunen door gelijksoortige ervaringen uit te wisselen en elkaar te bemoedigen.

Ook willen wij hen meenemen naar bijeenkomsten, georganiseerd door andere organisaties om daar hun stem te laten horen en hun kant van het verhaal te vertellen.

Visie:

We willen bouwen aan een wereld zonder armoede en sociale uitsluiting, zodat ieder mens zich vrij kan ontwikkelen in een rechtvaardige, vreedzame en duurzame gemeenschap. Langdurige armoede houdt mensen gevangen in vernedering en ongelijkwaardigheid. We nemen de realiteit en inzichten van mensen in armoede als vertrekpunt voor verbetering van de samenleving. Door de Rechten van de Mens voor iedereen als uitgangspunt te nemen, waarborgen we de menselijke waardigheid die ieder mens in zich draagt. Ieder mens is een kans voor de mensheid en kan iets bijdragen aan deze wereld.

Missie:

Het is onze missie om deze visie van een wereld zonder extreme armoede werkelijkheid te laten worden. Wij geloven dat dit afhangt van de inzet van personen en we willen een geest van eenheid creëren, waarin iedereen het beste van zichzelf kan geven, te beginnen bij de allerarmsten. We willen in de voetsporen treden van Père Joseph en de ATD-Beweging over de hele wereld, maar we willen ook luisteren naar de Nederlandse context en de realiteit van extreme armoede in ons land, zodat we onze eigen originele bijdrage kunnen leveren.

Vier woorden kunnen onze missie vandaag de dag in het licht van de uitdaging van extreme armoede samenvatten: hoop (armoede is niet onvermijdelijk), respect (ieder mens telt), eenheid (door samen te werken staan we sterk), communicatie (we wisselen informatie uit, we trainen samen en leren van elkaar).

We willen onze Beweging in deze geest vernieuwen. Door acties in deze richting uit te voeren en andere initiatieven te ondersteunen, andere mensen uit te nodigen om zich bij ons aan te sluiten. We willen, alleen of met anderen, ons beleid uitdragen en een begin van eenheid zijn om ervoor te zorgen dat de mensenrechten gerespecteerd worden.

Vernieuwing van de Beweging in Nederland

De armoede werd erger, de regering en veel burgers bleven de oorzaken zien in het verkeerde gedrag van de armen zelf. Het feit dat o.a. nieuwe wetgeving in 2015 de belangrijkste oorzaak was van de verslechtering van de positie van de armen, drong in 2023 pas goed door. Met name de toeslagen-affaire schudde de politiek en de bevolking wakker.

Opeens werd er anders in de pers over armoede en de armen geschreven. Structurele armoede - veroorzaakt door de regering - bestaat echt. De toename van de armoede heeft gemaakt dat er veel initiatieven zijn ontstaan, plaatselijke en ook landelijke. Veelal op basis van vrijwilligheid, maar ook door strijdbare mensen die zelf in armoede leven.

Het feit, dat armoedebestrijding vooral moet gaan om veranderingen op beleidsniveau van instanties en op politiek niveau, begon langzamerhand meer door te dringen.

Voor ATD Vierde Wereld betekende dit onder andere dat we zochten naar samenwerking met andere organisaties. Onze Beweging is gericht op vrijwillig engagement, met voorrang aan de armsten. Hun ervaringskennis is ons uitgangspunt. Dit nemen we mee in de samenwerking met de andere organisaties.

In 2023 heeft ATD Vierde Wereld Nederland veel geïnvesteerd in een vernieuwingsproces. Vanuit het Internationaal Centrum kregen we hulp om dit traject in te zetten. Een supervisor begeleidde enkele bijeenkomsten van o. a. een dag op 't Zwervel te Wijhe en een halve week op het Internationaal Centrum in Méry sur Oise, Frankrijk. We geven ons zelf de tijd voor een goede basis van deze vernieuwing.

Als gevolg van het vernieuwingsproces heeft het bestuur een aantal beslissingen genomen met betrekking tot het vastgoed van de Beweging in Nederland, rekening houdend met voorhanden zijnde informatie van 2023, de huidige beschikbare menskracht en de noodzaak van vernieuwing.

Op zoek naar nieuwe gemeenschappelijkheid (verbondenheid)

Voor de toekomst van ATD Vierde Wereld Nederland kan nieuwe gemeenschappelijkheid wel eens de grootste uitdaging zijn. Het vinden en invullen van die nieuwe gemeenschappelijkheid gaat uit van de optimale inzet van alle geledingen binnen ATD Vierde Wereld Nederland, maar tegelijkertijd ook het realiseren van partnerschappen met overheden en professionele organisaties.

Het is 'Zij aan Zij', samen in onze gezamenlijke strijd tegen armoede.

Die nieuwe gemeenschappelijke verbondenheid vraagt een cultuur van vertrouwen in elkaar op basis van gelijkwaardigheid, in het besef dat er juist dankzij 'anderen' iets goeds kan opbloeien, maar ook bereikt kan worden. Die grondhouding van schouder aan schouder werkt ontspannend. Vanuit die houding willen we overheden en professionals tegemoet treden. Dat legt verbindingen, die wij hard nodig hebben om de situatie van de armsten te verbeteren.

Maatschappelijke vernieuwingen/veranderingen, die wij als ATD Vierde Wereld Nederland noodzakelijk vinden, kunnen alleen in verbondenheid gerealiseerd worden! Dus door dit samen te doen met iedereen, die zich hier ook volop voor inzet, ongeacht zijn plek in de Beweging, zijn maatschappelijke achtergrond of plek in de samenleving. Samenwerking en co-creatie zijn de sleutelwoorden voor de komende jaren.

Het is juist die samenwerking, die veelal nog steeds het geheim is achter de successen.

Medestanders (vrijwilligers) en hun rol in de huidige situatie.

Momenteel zijn er in Nederland géén vrijwilligers (permanente werkers, betaald op basis van minimum inkomen) meer actief. Vrijwilligers (medestanders) vervullen nu een cruciale rol binnen ATD Vierde Wereld Nederland.

Een Taakgroep, bestaande uit leden, heeft tot taak de verschillende mensen, die actief zijn binnen de Beweging, te inspireren en te ondersteunen. Ze werken aan de opbouw van lokale groepen waar dit mogelijk is en bereiden tal van in- en externe activiteiten voor.

Zij stelt jaarlijks een activiteitenoverzicht op, stemt deze af met bestuur.

Doelstellingen voor de komende jaren

Om onze doelstellingen uit te voeren, is het nodig dat ATD Vierde Wereld Nederland de groep van vrienden en medestanders uitbreidt, maar ook jongeren ziet te werven. Het aantal mensen dat momenteel actief is, is te bescheiden voor het bereiken van onze doelstellingen. In de op te stellen jaarplannen zal rekening gehouden worden met de beperkte menskracht, activiteiten zullen nader worden uitgewerkt. De Beweging heeft niet langer de menskracht om het ontmoetingscentrum 't Zwervel in Wijhe te beheren. Men zal daarom op zoek gaan naar een of meer verenigingen of organisaties, die bereid zijn het beheer over te nemen. Zij kunnen hun eigen activiteiten vormgeven en daarnaast gezamenlijk activiteiten organiseren. Het bestuur streeft ernaar dat dit zal gebeuren met organisaties, die dicht bij de doelstellingen van ATD staan. Ook zal het bestuur ernaar streven dat het ontmoetingscentrum voorrang houdt voor haar prioritaire activiteiten.

De grootste uitdagingen zijn zoals eerder aangegeven:

- Het vinden en invullen van die nieuwe gemeenschappelijkheid, en het realiseren van partnerschappen met overheden en professionele organisaties.
- Het werven van nieuwe mensen en tegelijkertijd de verjonging van de Beweging in Nederland realiseren.
- De inspanning om de interne en externe communicatie te verbeteren.